

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții nr. 115

Ianuarie 2009

---

## ***Burdov c. Rusiei (nr. 2) - 33509/04***

Hotărâre din 15.1.2009 [Secția I-a]

### **Articolul 46**

#### **Articolul 46-2**

#### **Executarea hotărârii**

Obligația statului pârât de a introduce un recurs efectiv care să permită despăgubirea în cazul neexecutării sau executării tardive a hotărârilor judiciare și indemnizarea tuturor victimelor din dosarele pendinte de acest fel.

### **Articolul 41**

Omisiunea autorităților de a executa, fără întârziere, hotărârile emise în favoarea reclamantului, în pofida unei violări deja constate de către Curte în cauza sa – existența unei practici incompatibile cu Convenția: *majorarea sumei acordate cu titlu de daune morale*

*În fapt:* Începând cu anul 1997, reclamantul a depus mai multe cereri de chemare în judecată împotriva autorităților competente ale statului, prin care a solicitat plata prestațiilor sociale pentru participarea sa la operațiunile de salvare întreprinse în urma catastrofei de la centrala nucleară de la Cernobîl. Instanțele de judecată au hotărât în favoarea reclamantului, însă multe dintre hotărâri au rămas neexecutate pentru perioade diferite de timp. În anul 2000, reclamantul a sesizat Curtea Europeană cu prima cerere, prin care a solicitat executarea hotărârilor interne. În 2002, Curtea a constatat violarea articolului 6 din Convenție și a articolului 1 din Protocolul nr. 1 ( a se vedea *Burdov c. Rusiei*, Notă informativă nr. 42). Printr-o rezoluție din 2004, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a declarat că s-a asigurat că guvernul statului pârât a achitat reclamantului, în termenul prevăzut, suma acordată prin hotărârea din 2002 cu titlu de satisfacție echitabilă. De asemenea, acesta a menționat măsurile întreprinse în favoarea altor persoane aflate în situații similare cu cea a reclamantului și a declarat că și-a îndeplinit atribuțiile ce-i revin în temeiul articolului 46 § 2 din Convenție în cauza dată. Comitetul a amintit, totuși, că

problema mai generală privind neexecutarea hotărârilor de judecată în Rusia era examinată de autorități, sub supravegherea sa, în cadrul altor cauze pendinte. Între timp, alte hotărâri au fost emise în favoarea reclamantului. Acestea au fost executate în întregime, însă unele dintre acestea cu întârziere de o durată de la unu până la trei ani.

*În drept:* Curtea constată violarea articolului 6 din Convenție și a articolului 1 din Protocolul nr. 1 din cauza neexecutării prelungite de către stat a trei hotărâri judecătorești interne, prin care autoritățile au fost obligate să achite reclamantului anumite sume de bani.

Articolul 13 - Nu exista niciun recurs efectiv, fie cu titlu preventiv sau compensatoriu, pentru a permite repararea într-un mod adecvat și suficient a violării Convenției comise prin neexecutarea prelungită a hotărârilor judecătorești emise de către Stat sau de către entitățile sale.

*Concluzie:* violare (unanimitate).

Articolul 46 – *Practică incompatibilă cu Convenția:* În speță, urmează a fi aplicată procedura hotărârii pilot, în principal; din cauza problemelor recurente și persistente, a numărului mare de persoane afectate; cât și din necesitatea urgentă de a indemniza rapid și adecvat la nivel național. Preocupările majore exprimate de diferite autorități și instituții la nivel național și internațional, cât și constatările acestora, confirmă existența problemelor structurale identificate de Curte în cele 200 de hotărâri emise împotriva Rusiei. Acestea afectează nu numai victimele accidentului de la Cernobîl, ca și în cazul de față, dar și alte categorii de persoane vulnerabile din rândul populației ruse. Cazurile de neexecutare sunt foarte frecvente în cauzele ce vizează achitarea pensiilor, a îndemnizațiilor pentru creșterea copiilor, a compensării daunelor cauzate în timpul serviciului militar sau pentru intentarea abuzivă a procesului penal. Există aproximativ 700 de cauze pendinte similare, dintre care unele, ca și în speță, ar putea duce la constatarea violării repetate a Convenției în privința acelorași reclamanți. Este preocupant faptul că violările constatate în cea de a doua hotărâre au avut loc mulți ani după emiterea primei hotărâri, în timp ce Federația Rusă era obligată în temeiul articolului 46 să adopte, sub supravegherea Comitetului de Miniștri, măsuri preventive și compensatorii necesare. Astfel, încălcările constatate rezultă din existența unei probleme structurale și a unei practici incompatibile cu Convenția.

*Instituirea unui recurs intern efectiv:* Problemele ce stau la originea constatării de către Curte a violării articolului 6 și a articolului 1 din Protocolul nr. 1, necesită implementarea unor măsuri globale și complexe, eventual de natură legislativă și administrativă, cu implicarea diferitor autorități, atât la nivel federal, cât și local. Comitetul de Miniștri este mai bine plasat și mai bine echipat pentru a asigura monitorizarea reformelor necesare. În ceea ce privește încălcarea articolului 13, constatările Curții impun; în mod clar; instituirea unui recurs intern efectiv sau a unei combinații de remedii, care să permită numeroaselor persoane afectate de încălcări de aceeași natură să obțină o reparație adecvată și suficientă. În aceste circumstanțe, Curtea indică statului pârât crearea unui recurs care să permită redresarea într-un mod efectiv a încălcărilor Convenției, având drept cauză neexecutarea prelungită de către autoritățile Statului a deciziilor judecătorești emise împotriva sa sau a entităților sale. Acest recurs urmează să fie conform principiilor Convenției, așa cum au fost stabilite în hotărâre și să fie accesibil în termen de 6 luni din ziua când hotărârea în cauză va deveni definitivă.

*Suspendarea procedurilor în cauzele noi:* De asemenea, Curtea decide suspendarea procedurilor în toate cererile noi adresate după pronunțarea acestei hotărâri și în care reclamanții se plâng exclusiv asupra neexecutării sau executării

tardive a hotărârilor judecătorești naționale cu privire la plata unor sume de bani de către autoritățile statului. Această măsură va fi valabilă timp de un an din ziua în care această hotărâre va deveni definitivă.

*Reparația pentru cererile în curs:* Cât privește cererile introduse înainte de pronunțarea acestei hotărâri, statul pârât trebuie timp de un an din momentul în care hotărârea va rămâne definitivă, să asigure o redresare adecvată și suficientă tuturor persoanelor titulare a unei creanțe în temeiul unei hotărâri judecătorești, emise în favoarea lor, și pe care autoritățile statului nu au executat-o sau au executat-o cu o întârziere excesivă. În viziunea Curții, o asemenea redresare poate fi obținută prin instituirea de către autorități, din proprie inițiativă, a unui recurs intern efectiv pentru această categorie de cauze sau prin soluții ad-hoc cum ar fi reglementări amiabile cu reclamantii, fie remedii unilaterale de redresare propuse în sensul cerințelor Convenției. Această măsură se va aplica tuturor persoanelor care au sesizat Curtea înainte de pronunțarea acestei hotărâri și a căror cereri au fost comunicate Guvernului. În așteptarea adoptării măsurilor de remediere la nivel național, procedura contradictorie în toate aceste cauze va fi suspendată pentru un an de zile din ziua când prezenta hotărâre va deveni definitivă.

Articolul 41 - Curtea determină mărimea sumei acordate reclamantului pentru daunele morale în dependență de mai mulți factori: vârstă, venituri, natura, mărimea sumelor acordate de judecătorul național, durata procedurilor de executare cât și de alte elemente relevante. De asemenea, se ține cont de starea de sănătate a reclamantului și de numărul de decizii judecătorești neexecutate sau executate cu întârziere. În hotărârea emisă în 2002, Curtea a acordat reclamantului suma de 3 000 EUR pentru cauzarea daunelor morale prin executarea tardivă a trei hotărâri judecătorești interne, pentru o perioadă de la un an la trei ani. Totodată, sentimentul de frustrare al reclamantului s-a agravat din cauza refuzului continuu al autorităților de a-și onora obligațiile ce le revenea în temeiul hotărârilor judecătorești, în pofida primei hotărâri de constatare a violării Convenției emisă de Curte în speță. În consecință, reclamantul nu a avut o altă soluție, decât să angajeze o nouă procedură complicată, ce constă în sesizarea judecătorului internațional din Strasbourg pentru a obține reparație. Luând în considerare acest element important, suma acordată pentru daune morale dlui Burdov, urmează a fi mărită, ridicându-se astfel la 6 000 EUR.

Pentru mai multe informații, a se vedea comunicatul de presă nr.24

---

#### © Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

#### © Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has share it.

It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) où de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).